

POSTANOWIENIE DNIA 1 KWIETNIA 2004 R.

SDI 14/04

Przewodniczący: sędzia SN Józef Dolhy (sprawozdawca).

Sędziowie SN: Ewa Gaberle, Józef Szewczyk.

Sąd Najwyższy – Izba Karna z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej oraz protokolanta w sprawie adwokata obwinionego o przewinienie dyscyplinarne po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2004 r. kasacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego, od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 29 marca 2003 r., sygn. akt (...) zmieniającego orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej z dnia 16 września 2002 r., sygn. akt (...)

o d d a l i ł k a s a c j ę, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążył obwinionego.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej orzeczeniem z dnia 16 września 2002 r. uznał obwinionego adwokata za winnego tego, że:

I. w okresie od grudnia 1999 r. do dnia 13 listopada 2001 r. podjął się prowadzenia sprawy Antoniemu J. przed Sądem Rejonowym – Wydział I Cywilny o ustanowienie służebności przejazdu, przechodu i przegonu i przyjął od wymienionego na poczet prowadzenia tej sprawy pieniądze w kwocie 800 złotych, a następnie po wniesieniu do wspomnianego Sądu stosownego

wniosku, dopuścił do jego zwrotu wskutek nieopłacenia opłaty sądowej oraz nie rozliczył się finansowo z Antonim J. z otrzymanych od niego pieniędzy;

II. w okresie od pierwszej dekady marca 2001 r. do dnia 13 listopada 2001 r. przyjął do prowadzenia sprawę Bogdana Ł. przed Sądem Okręgowym – Wydział I Cywilny o orzeczenie rozwiązania małżeństwa Bogdana Ł. i Joanny G.-Ł. przez rozwód i na poczet prowadzenia tej sprawy przyjął od Bogdana Ł. pieniądze w kwocie 400 złotych, a następnie po nieuzasadnionej zwłoce wniósł do wspomnianego Sądu pozew o rozwód, zawierający również niezgodne ze stanem faktycznym informacje dotyczące miejsca pracy i wysokości zarobków Bogdana Ł., a po wypowiedzeniu mu przez Bogdana Ł. pełnomocnictwa w tej sprawie nie rozliczył się finansowo z otrzymanych pieniędzy w kwocie 400 złotych;

IV. w okresie od dnia 28 kwietnia 2001 r. do dnia 29 listopada 2001 r. podjął się prowadzenia sprawy Jolancie K. zam. w A., ul. J. Lea 19A/8, Irenie G. zam. w A., ul. J. Lea 19A/8, Danucie G.-S. zam. w A., ul. Kalwaryjska 18/6, Ewie G. zam. w A., ul. Łużycka 53/264, Grażynie K. zam. w A., ul. Zakopiańska 91A/2B, dotyczącej odzyskania działek przejętych w 1970 roku od rodziny G. przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w A. z naruszeniem prawa i na poczet prowadzenia tej sprawy przyjął od Jolanty K. pieniądze w kwocie 2 000 złotych, od Danuty G.-S. pieniądze w kwocie 340 złotych, od Ewy G. pieniądze w kwocie 330 złotych, a następnie po nieuzasadnionej zwłoce wniósł do Sądu Okręgowego – Wydział I Cywilny w dniu 16 sierpnia 2001 roku pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Gminie A. o zwrot prawa własności zawierający błędy w adresach osób przez siebie reprezentowanych, błędną numerację działek oraz rozszerzający krąg osób związanych z prawem własności przedmiotowych działek o nieistniejącą osobę Tadeusza G., a po wycofaniu w dniu 28 sierpnia 2001 r. tego pozwu przez Jolantę K., Irenę G., Danutę G.-S., Grażynę K., Ewę G., mimo pisemnego wezwania skierowanego

do niego w dniu 11 września 2001 r. przez Jolantę K., Irenę G. do dnia 29 listopada 2001 r. nie zwrócił przekazanych mu dokumentów dotyczących zleconej sprawy i nie rozliczył się finansowo z otrzymanych jako zaliczkę pieniędzy w łącznej kwocie 2 670 złotych;

VI. w okresie od września 2001 r. do dnia 8 stycznia 2002 r. podjął się prowadzenia sprawy Andrzejowi J., dotyczącej uzyskania odszkodowania uzupełniającego w związku z doznanymi przez zlecającego sprawę obrażeniami ciała w wyniku wypadku drogowego i na poczet prowadzenia tej sprawy przyjął od Andrzeja J. pieniądze w kwocie 1 500 złotych, a następnie poprzez błędy popełnione przy wniesieniu pozwu do Sądu Rejonowego doprowadził do zwrotu sprawy przez ten Sąd bez rozpoznania i po cofnięciu przez Andrzeja J. udzielonego pełnomocnictwa nie zwrócił przekazanych mu dokumentów, dotyczących zleconej sprawy oraz nie rozliczył się finansowo z otrzymanych pieniędzy w kwocie 1 500 złotych;

VII. w okresie od dnia 27 czerwca 2001 r. do dnia 8 stycznia 2002 r. podjął się prowadzenia sprawy Józefowi G., dotyczącej zniesienia służebności przejazdu, przechodu na nieruchomości należącej do zlecającego, położonej w miejscowości B. i na poczet prowadzenia tej sprawy przyjął od Józefa G. pieniądze w kwocie 700 złotych, a następnie nie podjął w tej sprawie żadnych działań i po wycofaniu udzielonego mu pełnomocnictwa nie rozliczył się finansowo z otrzymanych pieniędzy w kwocie 700 złotych,

to jest przewinień dyscyplinarnych określonych w § 8, 49 i 50 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Uchwała NRA z dnia 10 października 1998 r.) w zw. z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 ze zm.) i za każde z tych przewinień – na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy – wymierzył obwinionemu karę dyscyplinarną zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres 3 lat oraz orzekł zakaz wykonywania patronatu na okres 5 lat; jako karę łączną wymierzył karę

zawieszenia w czynnościach zawodowych na okres 4 lat. Nadto uznał obwinionego za winnego tego, że:

III. w okresie od dnia 18 lutego 2000 r. do dnia 1 października 2001 r., mimo zakreślenia przez Okręgową Radę Adwokacką terminów

a/ nie udzielił pisemnych wyjaśnień odnośnie pisemnej skargi Antoniego J. z dnia 16 lutego 2000 r., do czego został zobowiązany pismem ORA z dnia 18 lutego 2000 r. (znak: l.dz.: 418/00), pismem ORA z dnia 27 czerwca 2000 r. (znak: l.dz.: 1640/00), pismem ORA z dnia 22 stycznia 2001 r. (znak: Sk-64/00);

b/ nie stawiał się w dniu 10 maja 2001 r. w siedzibie ORA celem złożenia stosownych wyjaśnień na temat skargi zgłoszonej przez Antoniego J. z dnia 16 lutego 2000 r., do czego był zobowiązany pismem ORA z dnia 26 kwietnia 2001 r. (znak: Sk-63/00), a następnie nie usprawiedliwił swojej nieobecności;

c/ nie udzielił pisemnych wyjaśnień odnośnie pisemnej skargi Bogdana Ł. z dnia 24 maja 2001 roku, do czego był zobowiązany pismem ORA z dnia 28 maja 2001 r. (znak: Sk-49/2001);

V. w okresie od dnia 12 listopada 2001 r. do dnia 29 listopada 2001 r. mimo zakreślenia przez Okręgową Radę Adwokacką stosownego terminu nie udzielił pisemnych wyjaśnień odnośnie pisemnej skargi z dnia 5 listopada 2001 r., wniesionej przez Jolantę K., do czego był zobowiązany pismem ORA z dnia 7 listopada 2001 r. (znak: l.dz.: 3190/2001),

to jest przewinień dyscyplinarnych określonych w § 63 i 64 cyt. Zbioru Zasad Etyki w zw. z art. 80 Prawa o adwokaturze, i za to – na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy – za każdy z czynów wymierzył karę dyscyplinarną nagany, zaś łącznie karę nagany;

na poczet orzeczonej kary zawieszenia w czynnościach zawodowych zaliczył obwinionemu okres tymczasowego zawieszenia od dnia 11 lutego 2002 r. do dnia 16 września 2002 r.

Od tego orzeczenia odwołanie wniósł Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Rady Adwokackiej, zaskarżając rozstrzygnięcie o karze na niekorzyść obwinionego. Skarżący podniósł zarzut rażącej niewspółmierności kary w stosunku do wagi przypisanych przewinień i wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez orzeczenie kary wydalenia z adwokatury.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej orzeczeniem z dnia 29 marca 2003 r. zmienił zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej wymiaru kary za czyny określone w pkt I, II, IV, VI i VII aktu oskarżenia i wymierzył za każdy z tych czynów karę wydalenia z adwokatury, utrzymał w mocy orzeczenie w części dotyczącej czynów wymienionych w pkt III i V aktu oskarżenia, na podstawie art. 84 ust. 2 pkt 5 ustawy – Prawo o adwokaturze wymierzył karę łączną – wydalenia z adwokatury.

Od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego NRA kasację wniósł obrońca z urzędu obwinionego adwokata. Autor kasacji na podstawie art. 91b ustawy – Prawo o adwokaturze zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu rażąca niewspółmierność kary dyscyplinarnej, wyrażającą się nie uwzględnieniem istotnych okoliczności łagodzących i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

Na rozprawie kasacyjnej obrońca popierał kasację, zaś Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego NRA wniósł o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

W świetle całokształtu okoliczności sprawy nie można podzielić poglądu skarżącego, iż orzeczone wobec obwinionego adwokata kary jednostkowe za przypisane mu przewinienia dyscyplinarne oraz karę łączną – wydalenia z adwokatury, ocenić należy jako rażąco niewspółmiernie surowe. Wbrew odmiennym twierdzeniom obrońcy Wyższy Sąd Dyscyplinarny w wystarczającym stopniu uwzględnił wszystkie okoliczności, zarówno obciążające, jak i łagodzące, o charakterze przedmiotowym i podmiotowym, mające wpływ na ocenę stopnia społecznej szkodliwości przypisanych obwinionemu przewinień dyscyplinarnych. Zaskarżone orzeczenie uwzględnia należycie doniosłość wszystkich przesłanek wymiaru kary dyscyplinarnej, będącej instrumentem służącym także ochronie publicznego zaufania do zawodu adwokata i osób, które go wykonują. Zaufanie to może zapewnić tylko godne wykonywanie przez adwokata obowiązków zawodowych, w sposób zgodny zarówno z prawem, jak i z obowiązującymi w środowisku zasadami etyki zawodowej.

Uchybienia, jakich dopuścił się obwiniony stanowiły oczywiste i rażące naruszenie obowiązków zawodowych, zasad etyki adwokackiej, oraz podważały zaufanie do zawodu adwokata, wywołały niekorzystne skutki godzące w interesy stron. Z uwagi na poważny charakter uchybień, czas ich występowania, należy uznać, że znaczny stopień winy oraz szkodliwości czynów obwinionego w pełni uzasadnia orzeczenie najsurowszej kary dyscyplinarnej – wydalenia z adwokatury.

Z tych motywów Sąd Najwyższy oddalił kasację.